

УДК 373.3.016:793.3

А. Д. МОТИЛЬКОВА, магістрантка кафедри хореографії Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, доцент Погребняк М. М.)

МЕТОДИКИ ПОБУДОВИ УРОКУ З СУЧАСНОГО ТАНЦЮ ДЛЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Успішне проведення уроку і досягнення поставлених цілей багато в чому визначаються узгодженою діяльністю вчителя й учня, яка у свою чергу залежить від їхньої підготовки до уроку. Кожне заняття має нести смислове навантаження. Педагогу необхідно враховувати і своєрідність сімейного впливу, індивідуальні особливості, різні природні задатки та схильність, здатність та вміння, темперамент і характер, вихованість учнів. Усе це розмаїття індивідуальностей треба організувати на згуртованість колективу для досягнення єдиної мети.

Ключові слова: сучасний танець, педагог, хореографічні навички.

Сучасне танцювальне мистецтво дітей набуває системного характеру. Державні програми «Освіта. Україна XXI століття», закони «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту та виховання» сприяють успішному розвитку сценічної хореографії, ставлять перед нею нові завдання. Танцювальна культура, що утверджується як танцювально-об'язна модель входження особистості дитини у світ художньої культури, потребує удосконалення технологій, професійної майстерності, спрямованих на активно діалогічний характер спілкування та на розвиток духовно-творчого потенціалу як особистості, так і загалом культури.

Сучасний танець із розмаїттям стилів і напрямів, усе більше знаходить застосування в мистецтві хореографії. Стрімкий розвиток мистецтва спрямовує сучасний танець на довірливе трактування танцювальних рухів [1].

Багато педагогів сучасного танцю, вивчивши базові основи різних шкіл, створюють власну систему викладання, що об'єднує декілька напрямків. Педагог тут є самоцінною творчою

особистістю і має право на пошук своїх педагогічних прийомів і методів. Цінність кожного полягає, передусім, у його неповторності, індивідуальності. Але завдяки проведенню щорічних семінарів з сучасної хореографії, куди приїжджають педагоги з різних міст не лише України, але й зарубіжжя, що володіють різними техніками, обмінюються інформацією, в результаті кожен з них поповнює свій танцювальний і педагогічний досвід, тим самим розвивається і вдосконалюється [5, с. 18-23].

Набір дітей у колектив сучасного танцю не передбачає суворого відбору за фізичними, музичними даними, приймаються всі. Виникає ще одна складність, а також особливість викладання цього виду хореографії – це індивідуальний підхід до кожної дитини, розкриття її творчої сторони, перетворення її недоліків в індивідуальну особливість виконання. Але все-таки хореографічні колективи (будь-то народного, класичного або сучасного танцю) об'єднані спільними методами викладання.

Основою навчально-виховного процесу є спільна діяльність педагога і учня, спрямована на розвиток хореографічних здібностей, мистецьких цінностей у вихованців [5, с. 67]. До загальних умов навчання сучасної хореографії належать: відповідно організоване середовище, в якому навчається і розвивається особистість; використання на заняттях сучасних творів мистецтва; залучення учнів до імпровізаційної діяльності; врахування їх інтересів та нахилів.

Одним із основних засобів розвитку хореографічних навичок у дітей є сучасний танець. Тому у дослідженні було запропоновано методіку проведення занять із сучасного танцю, яка сприяла б ефективному розвитку хореографічних навичок у дітей молодшого шкільного віку.

Нашим завданням було познайомитися з практикою організації та проведення занять з сучасного танцю, які використовують у своїй діяльності сучасні керівники аматорських колективів. Своє дослідження ми проводили в аматорському ансамблі сучасного танцю «Юнона» м. Полтави.

Мета дослідження полягала в тому, щоб виявити умови, за яких принципи побудови уроку з сучасного танцю сприяли б підвищенню рівня обізнаності учнів у сфері сучасного танцю.

Ми здійснили аналіз методичного забезпечення організації і проведення занять з сучасного танцю, яку використовували у своїй діяльності педагоги-практики, зокрема методологію їх побудови, спрямовану на реалізацію наступних завдань: розвивати у дітей стійкий інтерес до сучасної хореографії; удосконалювати виконавські вміння дітей

у створенні свого образу, використовуючи з цією метою елементи сучасного танцю; розширювати уявлення виконавців про сучасний танець в цілому; розвивати естетичний смак, естетичне сприймання через танець; збагачувати та активізувати словник хореографічних термінів у дітей; розвивати танцювальну творчість, пластичність, гнучкість, витривалість, музикальність, відчуття ритму, правильне дихання, координацію рухів і вміння володіти своїм тілом.

Методологія складалась із сукупності методів, спрямованих на підвищення ефективності засвоєння знань про сучасний танець, мобілізацію пізнавальної активності та формування емоційно-ціннісного ставлення до сучасного танцю. Методи класифікувались за різними критеріями: за головною педагогічною метою; за загальною та спеціальною спрямованістю (загальні педагогічні та спеціальні методи); методи навчання в художній діяльності: наочні (зразок, показ); словесні (бесіди, інструкції, вказівки, поради, оцінка і самооцінка результатів діяльності дітей).

Оскільки діти налаштовані передусім на гру, то з метою розвитку їх хореографічних навичок, хореографи широко використовували різноманітні прийоми: ігрові ситуації, музичні твори, відеозаписи.

Експериментальне дослідження відбулось в три етапи: констатувальний, формувальний, контрольний. Мета констатуючого експерименту: визначити стан використання особливостей побудови занять з сучасного танцю керівниками колективів на заняттях з хореографії у своїй практичній діяльності, зокрема, використання методів навчання. На етапі констатувального експерименту ми провели опитування серед педагогів навчального закладу Малої академії мистецтв ім. Раїси Кириченко. Мета цієї роботи спрямована на з'ясування знань педагогів про сучасний танець та його проведення.

У ході спостережень за заняттями з сучасного танцю з дітьми було проведено анкетування, виконання вихованцями експериментальних завдань, згідно поданих показників, було визначено рівень розвитку хореографічних навичок через сучасний танець.

Під час проведення занять з сучасного танцю ми також спостерігали за дітьми та визначили рівні здатності дитини до розвитку хореографічних навичок занять сучасним танцем:

Високий рівень: дитина із задоволенням вивчає елементи сучасного танцю; вдосконалює техніку виконання елементів; самостійно відтворює вивчений матеріал; розвиває гнучкість, силу м'язів, стійкість корпусу, його еластичність, координацію рухів, музикальність; дитина вміло володіє своїм тілом; має

відчуття ритму, правильне дихання; часто застосовує виразну уяву та артистизм; яскраво виражає позитивні емоції та передає образ за допомогою рухів, міміки, жестів.

Середній рівень: дитина вміє володіти своїм тілом та координувати рухи; у процесі вивчення сучасного танцю малопомітно виражає позитивні емоції; не висловлює бажання надалі вивчати елементи сучасного танцю; виконує елементи невідрізно, а власну імпровізацію застосовує неохоче; інколи проявляє індивідуальну уяву та артистизм.

Низький рівень: дитина не може самостійно відтворити вивчені елементи сучасного танцю; невміло володіє власним тілом; не відчуває потреби у вивченні сучасного танцю; не проявляє бажання самостійно імпровізувати; ніколи не застосовує артистизм та індивідуальну уяву; часто проявляє байдужість та незацікавленість у вивченні нових рухів сучасного танцю.

Діти, які показали *високий* рівень розвитку хореографічних навичок виявляли бажання вивчати елементи сучасного танцю, виражали свої позитивні емоції та почуття, удосконалювали виконавські вміння, використовували власну імпровізацію.

Вихованці з *середнім* рівнем розвитку також мали бажання вивчати сучасний танець, проте емоції були непомітні. Під час імпровізаційної діяльності діти були сковані, не розкривали свого образу.

У дітей з *низьким* рівнем розвитку хореографічних навичок заняття з сучасного танцю не викликали естетичного задоволення, а байдужість та незацікавленість. Вони виконували елементи механічно, за підказкою педагога-хореографа. Не проявляли бажання самостійно імпровізувати.

Для підтвердження впливу особливостей побудови занять сучасним танцем на рівень сформованості хореографічних умінь дітей, ми сформувавши дві групи: контрольна – побудова занять здійснювалася за традиційною методологією; експериментальна – у побудову уроку педагога включали принципи і методи, характерні для уроку з сучасного танцю.

На формувальному етапі експерименту була проведена відповідна робота з дітьми та педагогами: круглий стіл на тему: «Сучасний танець у навчально-виховному процесі»; перегляд виступів відомих майстрів сучасного танцювального мистецтва, а також вивчення елементів сучасного танцю на кожному занятті. Різниця у методиці проведення занять з контрольною та експериментальною групою полягала у різниці використання принципів і методів побудови цих занять.

На контрольному етапі експерименту було визначено рівень розвитку хореографічних навичок у дітей через сучасний танець. Результати експерименту показали, що в експеримен-

тальній групі рівень розвитку хореографічних навичок на заняттях з сучасного танцю, де при його побудові застосовувалися притаманні цьому виду танцювального мистецтва принципи і методи, зріс порівняно з контрольною групою. Вихованці дуже активні у своїй діяльності. Дітям подобаються заняття з сучасного танцю. Вони задоволені, почувають себе вільніше і впевненіше, імпровізують із задоволенням. Кожен знає і пам'ятає, що і коли повинен робити. У них тіло стало гнучкішим, організм витривалішим, настрої позитивним. Діти впевнено передавали свої емоції та почуття за допомогою рухів сучасного танцю, розвиваючи свої хореографічні здібності.

Порівняння вихідних і кінцевих результатів в експериментальній і контрольній групах переконує в ефективності застосування даної методології побудови занять з сучасного танцю, що суттєво впливає на розвиток хореографічних навичок у дітей.

Таким чином, загальне підвищення рівня розвитку хореографічних навичок у дітей через особливості побудови занять з сучасного танцю досягнуто завдяки таких умов: врахування індивідуально-психологічних особливостей кожного вихованця у процесі вивчення елементів сучасного танцю; організація самостійної і творчої діяльності; використання методів наочності, новизни, образності; дотримання вимог, які поставила перед педагогом-хореографом методика; підведення дітей до усвідомлення значення сучасного танцю для розвитку їх танцювальних здібностей.

Отже, завдяки чіткому дотриманню умов щодо використання специфічних принципів і методів у побудові занять з сучасного танцю ми сприяємо розвитку хореографічних навичок у дітей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Годовський В. М. Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом : [метод. реком., лекції, навчальна програма] / Володимир Годовський, Валентина Арабська. – Рівне : РДГУ, 2000. – 156 с.
2. Голдрич О.С. Методика роботи з хореографічним колективом / Олег Семенович Голдрич. – Львів : Каменяр, 2002. – 278 с.
3. Мартиненко О.В. Теорія та методика роботи з дитячим хореографічним колективом : навч. посіб. / Олена Володимирівна Мартиненко. – Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2012. – 276 с.
4. Никитин В. Ю. Композиція урока и методика преподавания современного танца / В. Ю. Никитин. – М. : Один из лучших, 2006. – 254 с.
5. Пуртова Т. В. Учите детей танцевать : [учебное пособие] / Т. Пуртова, А. Беликова, О. Кветная. – М. : Владос, 2003. – 310 с.

